

Et sejlerpar med en sang på hjerte

I 15 sæsoner har Niels og Leni været sejlede ambassadører for den danske visetradition og skabt liv på havnene med Visens Skib.

TEKST LONE BOLTHER RUBIN
FOTO LONE BOLTHER RUBIN OG VISENS SKIB



”Jeg har altid haft en guitar om bord, men i begyndelsen spillede vi kun, når vi lå for anker. En stille aften, hvor vi lå for svaj i lagunen i Langør, klappede folk i de andre både, og jeg spurgte, om vi forstyrrede. Nej, bliv endelig ved, sagde de, og det gjorde vi så.”

Niels Skouby og hans soul-mate Leni Petersen sidder om bord på Niels' Møn 451, SY Ellinor, der har hjemhavn i Ebeltoft. De griner og fortæller lystigt om oprindelsen til idéen til Visens Skib. Dengang var båden en Pinta 33 trimaran, der kunne sejle fra alle de andre i alt slags vejr.

”Vi har logget 32 knob over Skagerak. Det var som at sejle jolle, og selvom vi kunne sejle tre gange så hurtigt som kølbådene, så var vi altså også trætte, når vi kom frem,” fortæller Niels - også kaldet Kaptajn Høiben på grund af hans lange ben og held i livet.

Sejler og spiller uanset vejret

Trimaranen egnede sig ikke rigtigt til idéen om at sejle rundt med et helt kor af mere eller mindre landkrabbede musikere samt forstærkere, højttalere, guitarer og harmonikaer for at holde visekoncerter. I stedet begyndte de at se sig om efter en solid kølbåd.

Øverst:
Visens Skib tager på turné hvert år og ”fortæller” danske viser. Her er de i Snaptun Havn.

Til venstre:
Der har altid været instrumenter om bord og ikke langt til en vise. Niels Skouby og Leni Petersen er de to drivkræfter bag Visens Skib.

Den skulle også kunne sejle i alt slags vejr, for når man har lovet at spille, så skal man også nå frem. Og det gør Ellinor. Lige med undtagelse af en dag, hvor der var stiv kuling.

”Vi var parate til at sejle, men havnefogeden i Bogense ringede og aflyste, fordi der ikke var nogen i havnen, der turde sejle ud. Så vi kunne ikke komme ind,” fortæller Niels.

Ellinor, der før har sejlet charter, er et solidt skib med fem dobbeltkøjer. Siden 2000 har den hver sommer været ladet med dansk sang og musik. En kahyt og en brusekabine er reserveret til instrumenter og anlæg. Resten fyldes op af Niels og Leni og deres skiftende besætninger af sangere og musikanter. I år holder de 28 gratis koncerter i 28 forskellige danske havne 28 dage i træk. Hver dag klokken 20. Når sommeren er gået, har mellem 10 og 15.000 mennesker hørt dem synge og spille, og det efterhånden trofaste publikum møder op uanset vejret.

Det første år sejlede Visens Skib kun en uge. Det var en upåklagelig solskinsuge med ikke under 25 grader.

”Mytologisk Institut gav os medvind hele vejen. Vi var helt øre, da vi kom tilbage og tænkte YES, det gør

Turnéplan i 2014. Hver dag kl. 20:

Lørdag	5. juli	Ebeltoft Skudehavn
Søndag	6. juli	Maarup Havn
Mandag	7. juli	Hou Lystbådehavn
Tirsdag	8. juli	Endelave
Onsdag	9. juli	Bogense Gl. Havn
Torsdag	10. juli	Vejle inderhavn
Fredag	11. juli	Brejning Havn
Lørdag	12. juli	Middelfart Gl. Havn
Søndag	13. juli	Aarø
Mandag	14. juli	Faldsled havn
Tirsdag	15. juli	Faaborg Gl. Havn
Onsdag	16. juli	Strynø
Torsdag	17. juli	Rudkøbing, Pakhuset
Fredag	18. juli	Lohals
Lørdag	19. juli	Skælskør
Søndag	20. juli	Omø Gl. Havn
Mandag	21. juli	Lundeborg
Tirsdag	22. juli	Svendborg
Onsdag	23. juli	Fjællebroen
Torsdag	24. juli	Lyø
Fredag	25. juli	Dyvig Bådelaug
Lørdag	26. juli	Aarø
Søndag	27. juli	Skærbæk Gl. Havn
Mandag	28. juli	Fredericia Gl. Havn
Tirsdag	29. juli	Juelsminde
Onsdag	30. juli	Snaptun
Torsdag	31. juli	Tunø
Fredag	1. august	Norsminde



Øverst til venstre:
Det kan forekomme mere kompliceret, end det burde være, at få lov at synge en sang," siger Leni.

Øverst i midten:
Niels skiftede den hurtige trimaran ud med et solidt skib, der kunne rumme et helt kor af musikanter.

Øverst til højre:
År efter år vokser publikum. Sidste år blev rekorden 700 i Juelsminde. Her er en stor flok samlet på Middelfart Gammel Havn i 2011.



Der er koncert HVER aften, så der sejles uanset vejret. Leni tager gerne en tårn ved rattet, mens besætningen af og til må lægges i køjen.

vi igen. Hvis det havde været koldt og regnvejr i den uge, så var projektet nok strandet med det samme," siger Leni.

"Men vi nåede at blive så kendte, at folk nu tropper op uanset vejret med tæpper og paraplyer. Det er fantastisk, og man bliver lidt glad og ydmyg," siger Niels.

Fortæller danske viser

Ud over at besætningen har det sjovt med at optræde, så har de også en mission om at fortælle danske viser og skabe et fællesskab om det at synge.

"Vi synger ikke for at blive kendte, men for at gøre dansk sangpoesi kendt. Vi er et lille sprogområde, og vi skal støtte op om den særlige danske humor og klangbund. Danske viser giver os mulighed for at fortælle ærligt og hudløst. Man kan ikke formidle dansk ironi på engelsk," siger Leni, og Niels tilføjer hurtigt: "og slet ikke på tysk."

Det bliver til et miks af gamle ridderviser, Poul Henningsen, selvkomponerede sange og ny dansk musik af blandt andre Shubidua, Halfdan Rasmussen, John Mogensen, Kim Larsen, Anne Dorthe og Niels Hausgaard.

"Vi har ingen illusioner om, at vi formidler stor kunst. Men vi kan skabe en meget stærk fælles oplevelse ud af ingenting i et helt uformelt og ikke kontrollerbart ingenmandsland på en åben og ubeskyttet kaj," siger Leni.

Sejleruvant besætning

For Niels, der er tidligere jagerpilot og underviser mv., er turnéen årets arbejdsmæssige klimaks. For Leni er det hele sommerferien fra jobbet som arkitekt. For dem begge er det et oplevelsesmæssigt højdepunkt.

"Jeg kan ikke påstå, at jeg er udhvilet, når jeg kommer tilbage. Jeg er snarere lidt for overvægtig, lettere alkoholiseret og dødeligt udmattet," griner hun.

Foruden at synge er hun producer, står for markedsføring og hjemmeside og er desuden

den ansvarlige for husholdningen, humøret og samhørigheden om bord. Hun lystrer tilnavnet Mega(m/k)okken.

"Det kan godt være en udfordring. Det er ikke et hotel. Vi er et sjak, så alle skal hjælpe til. Men det er alligevel mit ansvar, at vi får noget at spise. Det er ikke alle, der er lige vant til at sejle. Og så kan det komme bag på dem, at jeg beder dem smøre madpakke en dag, hvor der er udsigt til vind. Er vejret slemt, får de et par Marzine og bliver lagt ned, og så sejler vi," fortæller Leni.

"Ja, det er kun os, der ikke bliver søsyge, men du kan ikke opleve noget på en båd, som kommer i nærheden af det, du kan opleve på et jagerfly," erklærer Niels tørt.

Stor efterspørgsel

Selvom koncerterne kunne udvikle sig til en fest hver aften, så holder Leni hårdt på, at det foregår om læ efter klokken 22.

"De andre sejlere skal også have lov at have fred i havnen," siger hun.

Trods de skånselsløse betingelser har det aldrig været svært at skaffe en besætning, som både kan klare den sociale udfordring om bord, være underholdende på scenen og sluge en søsygepille. I begyndelsen rekrutterede de fra det nære netværk. Nu kommer folk og søger om lov til at være med.

"Vi har det jo sjovt med det, vi laver. Det kan mærkes. Folk kommer og byder sig til, fordi de har hørt os, og så tager vi en samtale og tester deres musikalske evner og underholdende gen," forklarer Leni.

"Havnefogederne og turistforeningerne er også begyndt at ringe til os. I år skal vi til Dyvig. Havnefogeden ringede og spurgte, om han kunne lokke med et telt og et fadølslanlæg. Det kunne han godt," smiler Niels.

Det bliver dog på bekostning af en af de gamle havne, for Leni kan kun være med i 28 dage, så der er ikke plads til at udvide programmet.



Skiftende besætninger støder til Visens Skib i løbet af sommeren. Brian Møller er bælgrækker og Donkeymand.



Visens Skib kan lide at have en tæt kontakt til publikum. Her er det Lena Nielsen på vokal.

Den indre hest

Der er ingen, der får penge for Visens Skibs koncerter bortset fra KODA, der opkræver op til 9.000 kroner i rettighedspenge. Visens Skib er en forening, og koncerterne er gratis. Udgifterne dækkes af forskellige sponsorer. I år er det foreningen Danske Tursejlere, Tuborgs Grønne Fond, virksomhederne Lillering Skov og Solo-gruppen, der sponsorerer gildet. Dertil kommer koncertindtægter fra vinterhalvåret, når foreningen Visens Skib er hyret til private fester og spillesteder.

"Det er nødvendigt med en forening, for vi vil ikke som privatpersoner beskattes af sponsoraterne, som går udelukkende til vores kulturfremstød for dansksproget sangpoesi. Helst ville vi være foruden alt det bøvl med regnskaber og fundraising. Det kan forekomme mere kompliceret, end det burde være, at få lov at synge en sang," siger Leni.

Men de bliver alligevel ved. Hvorfor?

"Lønnen er publikum og den modtagelse, vi får i havnene," siger Leni, og så begynder en længere perlerække af historier.

"Vi spiller næsten altid protesevisen. Det var kosteligt, da en svensker blandt publikum tog sit gebis ud og klappede med det i hånden," griner Niels.

"Jeg fattede ikke, at Leif kunne holde masken. Det var så morsomt," tilføjer Leni.

"Han så det slet ikke," svarer Niels.

En anden lille historie om en af de overlevende efter Tunø-festivalen, fortæller også en historie om de glade musikanter. Efter en udveksling om, hvorfor de ikke optrådte i ens tøj, runder den bagstive tilhører af med ordene: "Nå, I er en flok 'invidualister' i forskelligt tøj med en indre hest, der vil frem."

Den indre hest driver etablissementet år efter år, og der er kun én ting, Leni savner: "Jeg kan godt savne at kunne stå op om morgenen uden en plan. At kunne se på vejret og bare sejle med vinden."